

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se

2025-02-13

Remiss av Transportstyrelsens rapport En konkurrenskraftig drönarbransch i Sverige (LI2024/01634)

Teracom har beretts möjlighet att inkomma med synpunkter avseende Transportstyrelsens rapport En konkurrenskraftig drönarbransch i Sverige. Teracom väljer att endast kommentera valda delar av rapporten och bolagets synpunkter ges nedan.

Övergripande

Teracom delar i allt väsentligt Transportstyrelsens inställning att det är av stor vikt att förutsättningar skapas för att det skall kunna uppstå en livskraftig bransch som bygger på obemannad luftfart, eftersom det finns en potential att drönare kommer bli en väsentlig del av det framtida transportsystemet, vilket leder till högre leveranseffektivitet, lägre klimatavtryck och förutsättningar till nya tjänster till gagn för Sverige som nation.

Teracom's intresse i frågan bygger på att bolaget levererar en mobiltjänst dedikerad för samhällsviktiga aktörers flygande enheter. Tjänsten är alltså inte en biprodukt av etablerad marktäckning, som de kommersiella mobilnäten levererar, utan en faktiskt dedikerad tjänst till luftfarkoster (obemannade såväl som bemannade). Teracom ser därför det som önskvärt att regelverket inte ställer upp onödiga hinder för samhällsviktiga aktörer att kunna använda denna tjänst för att uppnå samhällsförbättrande mål. Detta kan nås genom att trösklarna sänks för verksamhet som innefattar obemannad luftfart bortom synhåll.

Generellt kan sägas att det bedöms finnas ett behov av synlighet i luftrummet, även för aktörer som befinner sig i det nedre luftrummet. För detta behövs lämplig reglering och standarder. Ett onödigt komplext regelverk kring U-space parat med osäkerhet kring möjligheterna att ta betalt, gör att det förefaller tveksamt om någon aktör i dagsläget kommer se värdet i att etablera U-space och bli en USSP. Teracom ser alltså behov av att det etableras en förenklad standard med stöd i regleringen för digital synlighet, men utan att denna standard når upp till den kostnadsdrivande komplexiteten i U-space-regelverket. Ett förenklat regelverk bör kunna baseras på en nationell UAS-zon för den del av luftrummet som inte omfattas av andra zonindelningar.

Teracom AB
Lindhagensgatan 122
Box 30150
104 25 Stockholm
Tel 08-555 420 00
Org.nr. 556441-5098
www.teracom.se

Specifika synpunkter

Teracoms specifika synpunkter på valda delar av förslagen i avsnitt 9 av rapporten ges nedan.

Teracom ställer sig helt bakom rapportens Förslag 1 och 2 i **avsnitt 9.1** om att regeringen bör fastställa och kommunicera en nationell ambition för utvecklingen av obemannad luftfart i Sverige samt att det etableras en samverkansplattform för obemannad luftfart i Sverige, med tillägget att Transportstyrelsen bör leda arbetet med utformning och implementering.

Teracom välkomnar vidare Förslag 3 i **avsnitt 9.2** att berörda myndigheter ges i uppdrag att bidra till att skapa en effektiv och konkurrenskraftig drönarbransch. Teracom vill också understryka att det inte går att nog framhålla vikten av Luftfartsverkets roll som CISP och det mjukvarustöd i form av ett UTM-system som LFV för närvarande upphandlar. Teracom noterar i detta sammanhang att kraven på CISP-funktionen sannolikt måste revideras till en struktur som täcker nya och vidareutvecklade nödvändiga funktioner.

Avseende Förslag 4 och Förslag 5 i **avsnitt 9.3** om ekonomin i systemet är Teracoms uppfattning att det offentliga måste bära kostnaderna under ett uppbyggnadsskede, tills industrin nått den kritiska massa då det finns en långsiktig ekonomisk bärkraft. Det finns redan nu en tröskel för aktörer att ta den ekonomiska risken att bygga upp verksamheter i en bransch där det ännu inte självklart finns en uttalad efterfrågan och där regelverket upplevs som krångligt och begränsande. Ytterligare pålagor i form av kostnader riskerar utgöra ”halmsträet som knäcker kamelens rygg”. Vikten av digital synlighet i luften beror inte bara av kommersiella och samhällsviktiga aktörer i den obemannade flygfarten, utan här finns även privatpersoner som använder sin privata drönare, utan kommersiellt eller samhällsviktigt syfte. Denna kategori har en mycket låg betalningsvilja, och en extra kostnad riskerar leda till att man väljer att flyga utan digital synlighet. Ju fler aktörer som kan bidra till digital synlighet i lufrummet, desto bättre för flygsäkerheten. Då betalningsviljan och betalningsförmågan hos ett flertal av aktörerna är relativt låg ser Teracom det som avgörande för uppbyggnad av en kritisk massa att det allmänna bär kostnaden för den digitala infrastruktur som Luftfartsverket erbjuder – i vart fall under ett uppbyggnadsskede på flera år.

Några faktorer som hindrar en del av drönarbranschen är reglerna kring behovet av att hemlighålla militära skyddsobjekt och kravet på spridningstillstånd för bilder.

Transportstyrelsens problembeskrivning i **avsnitt 9.5** stämmer väl med Teracoms syn. En framkomlig väg skulle kunna vara att för en drönare vars rutt föranmälts till UTM systemet samt som löpande rapporterar sin position, gör UTM-systemet en automatiserad teknisk bedömning om videomaterial bör granskas eller om ett spridningstillstånd skulle kunna utfärdas utan vidare analys. Teracom stödjer således en översyn av befintliga bestämmelser så att Försvarsmaktens behov av att hemlighålla militära skyddsobjekt fortsatt kan garanteras utan att den civila drönanvändningen i onödan förhindras eller

försvåras (Förslag 8 i **avsnitt 9.5**), inte minst vad gäller regelverk och handläggningstider kopplade till spridning av bilder och filmer tagna från luftfartyg.

Teracom välkomnar vidare att Transportstyrelsen ser över hur myndighetens tillståndprocesser kopplade till obemannad luftfart kan effektiviseras och förenklas (Förslag 13 i **avsnitt 9.8**), samt en generell översyn av tillämpliga bestämmelser i syfte att underlätta användandet av drönare i Sverige (Förslag 20 i **avsnitt 9.12**).

Med vänlig hälsning

Johan Petersson, tf VD